หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ ความรู้และความเข้าใจของเกษตรกรในการผลิตอาหารเสริม

อัดก้อนสำหรับโคเนื้อในตำบลท่าน้ำว อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน

ผู้เขียน นายชิตวัน เวียงนาค

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

คณะกรรมการที่ปรึกษา รศ.คร. วรทัศน์ อินทรักคัมพร รศ. คุษฎี ณ ถำปาง

รศ.คร.โชค มิเกล็ด อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความรู้ และความเข้าใจของเกษตรกรในการผลิต อาหารเสริมอัคก้อนสำหรับโคเนื้อเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคล ปัจจัยค้าน เศรษฐกิจ ปัจจัยค้านสังคม และปัจจัยค้านความต้องการในการผลิตอาหารเสริมอัคก้อนกับความรู้ และ ความเข้าใจการผลิตอาหารเสริมอัคก้อนสำหรับโคเนื้อ และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของ เกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตอาหารเสริมอัคก้อนสำหรับโคเนื้อ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ เกษตรกร ผู้เลี้ยงโคเนื้อในตำบลท่าน้าว อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน จำนวน 200 ราย รวบรวมข้อมูลจาก แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสถิติใค-สแควร์

ผลการศึกษา พบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อส่วนใหญ่ร้อยละ 93.5 เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 51-60 ปี สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 อาชีพหลักของผู้เลี้ยงโคเนื้อจะทำเกษตรกรรมเป็นหลัก มีประสบการณ์การเลี้ยงโคเนื้อประมาณ 3-6 ปี เลี้ยงแบบปล่อยในพื้นที่ของตนเอง เกษตรกรผู้เลี้ยงโค เนื้อเกินครึ่งเคยเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเลี้ยงโคโดยเข้ารับการฝึกอบรม 1-5 ครั้งต่อปีรายได้จาก อาชีพหลักของเกษตรกร มีรายได้ตั้งแต่ 5,001-10,000 บาทต่อปี มีกำไรจากการขายโคอยู่ในช่วง 5,001-10,000 บาทต่อปี ทั้งนี้เกษตรกรร้อยละ 59 มีต้นทุนในการเลี้ยงโคโดยเกษตรกรจะมีต้นทุน ค่าอาหารเลี้ยงสัตว์ ต้นทุนค่าอาหารเสริมสำหรับสัตว์ ต้นทุนค่ายารักษาโรคของสัตว์ และต้นทุน

ค่าแรงงานเลี้ยงเกษตรกรเลี้ยงไว้โคเนื้อจำนวนน้อยกว่า 5 ตัว มีการเข้าร่วมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคที่ กลุ่มของหมู่บ้านตนเอง โดยที่เกษตรกรจะได้รับข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง และจากกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโค ทั้งนี้ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารเสริมอัดก้อน เกษตรกรจะได้รับข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในส่วนของความ เข้าใจในการให้ความรู้เรื่องอาหารเสริมอัดก้อนของเกษตรกรผู้เลี้ยงโค ส่วนใหญ่ร้อยละ 56.5 เกษตรกรผู้เลี้ยงโคมีความเข้าใจน้อย

เกษตรกรมีระดับความต้องการในการผลิตอาหารเสริมอัดก้อนสำหรับโคเนื้อโดยรวม ที่ระดับ น้อย ส่วนด้านความรู้ความเข้าใจในการผลิตอาหารเสริมอัดก้อนสำหรับโคเนื้อ พบว่า ในภาพรวม เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้และความเข้าใจของเกษตรกรในการผลิตอาหารเสริมอัดก้อน สำหรับโคเนื้อของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ เพศ อายุ ประสบการณ์การเลี้ยง โค ประสบการณ์การฝึกอบรมเกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อ รายได้จากอาชีพหลัก จำนวนโคที่เลี้ยง การ รวมกลุ่มในการเลี้ยงโค การได้รับความรู้จากหน่วยงานของรัฐหรือผู้เชี่ยวชาญ และปัจจัยความ ต้องการในการผลิตอาหารเสริมอัดก้อนสำหรับโคเนื้อ

ปัญหา อุปสรรคของเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตอาหารเสริมอัดก้อนสำหรับโคเนื้อ พบว่า เกษตรกรยังขาดแคลนทุนทรัพย์ในการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์และวัตถุดิบในการทำอาหารเสริมอัดก้อน ขาดประสบการณ์ในการทำ และวิธีที่ถูกต้องตามวิชาการแนะนำ รวมทั้งการรวมกลุ่มยังไม่มี ประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทำให้เป็นอุปสรรคค่อนข้างมาก ส่งผลต่อการกระจ่ายข่าวสาร การจัดหา วัตถุดิบ การแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันเกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อและการทำอาหารเสริมอัดก้อน

> Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title Farmers' Knowledge and Understanding in Supplementary Feed

Block Production for Beef Cattle in Ta Nao Sub-district,

Phu Phiang District, Nan Province

Author Mr. Shitavan Wiangnak

Degree Master of Science (Agricultural Extension)

Advisory Committee Assoc. Prof. Dr. Wallratat Intaruccomporn Advisor

Assoc. Prof. Dusdee Na Lampang Co-advisor

Assoc. Prof. Dr. Choke Mikled Co-advisor

ABSTRACT

The objectives of this research were to study, the knowledge and understanding of farmers produced food from Supplementary feed block production for beef cattle, to study the relationship between personal factor, economic factor, social factor and consumer factors related to the knowledge and understanding of demand from beef cattle, and to study of problems from briquette for beef cattle. The populations in this study were cattle farmers from Ta Nao Sub-district 200 data collected by questionnaires. Data were analyzed by using the percentage, average, maximum, minimum, standard deviation and the hypothesis was tested using the Chi-square test.

From research finding, it was found that most farmers were male within the age-range of 51-60 years old, and had finished education at the primary level. Most of them were farmers and experience in raising cattle was 3-6 years, under free range husbandry. More than half of them used to attend seminar about feeding of beef cattle 1-5 times per year. The income was in the range of 5,001-10,000 Baht per year. The 59 percentage of all farmers, cost was from feed, supplementary feed, drug and wage. The number of beef cattle raised was lower than 5 animals, it was set up the famer group in their village to receive the information from government officials, the interrelate cooperate and beef cattle groups. The information about the supplementary feed block was receipted

from government officials and the interrelate co-operate. For the farmers who feed the beef cattle had a little understanding of the supplementary feed block with 56.5 percentages.

The farmers had a low level for production of the supplementary feed block. Overview of the farmers had a low level to knowledge about the supplementary feed block.

According to factors of the knowledge and understanding of farmer who produce the supplementary feed block regarding to all 11 factors, the statistically significance was found in 9 factors, gender, age, education, experience from the feeding of beef cattle, experience from seminar from the feeding of beef cattle, income from career, the number of the beef cattle, beef cattle group, knowledge from government official or the expert and factor of demand for producing the supplementary feed block for the beet cattle were significantly at 0.01 level

The problems and suggestion of the farmer who produce the supplementary feed block was found that the farmers were lacked of capital for providing the instrument and raw material for producing the supplementary feed block, experience, the corrected method, feed and the group had less efficiency for distribution of information and providing the raw materials including the exchange of information in their groups.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved